

UVOD

U savremenim uslovima privređivanja gotovo je nemoguće zamisliti privredni sistem bez poslovanja i uticaja banaka. Bez obzira na veličinu preduzeća ili privatnog plana, uvijek je potrebna bankarska podrška kako bi na što lakši način došli do potrebnih finansijskih sredstava. Banka je finansijska institucija koja posreduje u platnom prometu i novčanim poslovima.¹ Najveći dio bankarske aktive čini kreditni portfolio, što znači da su banke osnovni izvor kredita kako za pojedinca i porodice, tako i za mnoge državne sektore (škole, zdravstvo, opštine). Kada su u pitanju male firme, banke predstavljaju izvor kredita za nabavku robe (obrtnih sredstava) kao i mašina i opreme (osnovnih sredstava).

Protokom vremena, banke su usavršile kreditne usluge i razvile ponudu kredita prilagođenu potrebama korisnika kredita te se danas mogu podići krediti različite namjene, iznosa i roka otplate. S obzirom da postoji velika tražnja za kreditima, banke imaju veliku odgovornost u donošenju odluka o tome kome odobriti kredit. Prije svega je neophodno provjeriti kreditni bonitet klijenta kako bi se rizik nevraćanja kredita sveo na najmanju moguću mjeru. Na osnovu svega navedenog, ne možemo a da se ne zapitamo koliki je kreditni rizik banaka pri odobravanju kredita i koje mjere i tehnike banka može primijeniti kako bi svela rizik na najmanju moguću mjeru.

Problem je ekonomske prirode i odgovor nalazimo u ekonomskoj literaturi koja je usko vezana za polje finansija i bankarstva. **Cilj rada** je da se putem teorijskog izlaganja i empirijskih dokaza pokaže značaj bankarstva u privatnom i državnom sektoru, te kolika je važnost primjene metoda i tehnika za reduciranje kreditnog rizika prilikom odobravanja svakog kredita. Takođe, kao jedan od ciljeva je da se utvrdi važnost primjene određenih strateških smjernica u bankama u upravljanju i reduciranju kreditnog rizika.

Hipoteza rada je da je briga i upravljanje kreditnim rizikom od esencijalne važnosti u poslovanju svake banke, te da je važno da banka u strukturi kadrova ima stručnjake koji će na vrijeme znati preduzeti odgovarajuće mjere za zaštitu od kreditnog rizika.

Rad je podijeljen u šest dijelova.

U prvom dijelu je obrađen pojam i karakteristike kreditnog rizika, gdje je objašnjen pojam i vrste bankarskih rizika sa posebnim osvrtom na kreditni rizik.

Drugi dio se odnosi na identifikaciju i mjerenje kreditnog rizika gdje su izloženi osnovni pristupi identifikaciji i mjerenju kreditnog rizika sa pripadajućim ponderima za odgovarajuće

¹www.wikipedia.org

rizike. Takođe, obrazloženi su minimalni zahtjevi koje treba zadovoljiti i ispuniti kako bi se banka zaštitila od kreditnog rizika.

Treći dio rada se odnosi na upravljanje kreditnim rizikom gdje je istaknuta važnost podjele funkcija unutar banke i postojanje Odbora i Odjeljenja za upravljanje kreditnim rizikom kako bi se isti sveo na najmanju moguću mjeru. Navedene su i objašnjene faze kreditnog procesa kao i politike i procedure upravljanja kreditnim rizikom.

U četvrtom dijelu smo stvili akcenat na važnost finansijske analize preduzeća u upravljanju kreditnim rizikom, s obzirom da je bonitet preduzeća najvažniji pri odobravanju zahtjeva za kredit kao i za zaštitu od kreditnog rizika. Tu su objašnjeni najvažniji pokazatelji (likvidnosti, finansijske strukture, rentabilnosti, tržišne vrijednosti i koeficijent obrta). Pored finansijske analize preduzeća bitna je i analiza kredita koja nam ukazuje na to da li je kredit dobar ili ne u smislu da li je odobren pod dobrim uslovima i licu koje zadovoljava sve parametre analize za odobravanje kredita (karakter, svojstvo, gotovina, kolateral i kontrola).

U petom dijelu smo obradili značaj pravnih propisa u funkciji upravljanja i reduciranja kreditnog rizika u bankama. Kao najvažniji se izdvaja Bazelski sporazum koji postoji u dvije verzije (Bazel I i Bazel II).

Šesti dio rada je posvećen analizi upravljanja kreditnim rizikom XX banke, gdje smo analizirali kako banka upravlja kreditnim rizikom u skladu sa pravilima i propisima Agencije za bankarstvo Republike Srpske.